

VIDEN FRA DOFBASEN - OM EKSPANDERENDE YNGLEFUGLE

AF HENNING HELDBJERG
OG TIMME NYEGAARD · E-MAIL: TIMME.NYEGAARD@DOF.DK

I de 100 år DOF har eksisteret, er den danske natur blevet beriget med mange nye ynglefugle. Her præsenteres to spurvefugle, som har gjort deres indtog og vedbliver med at ekspandere.

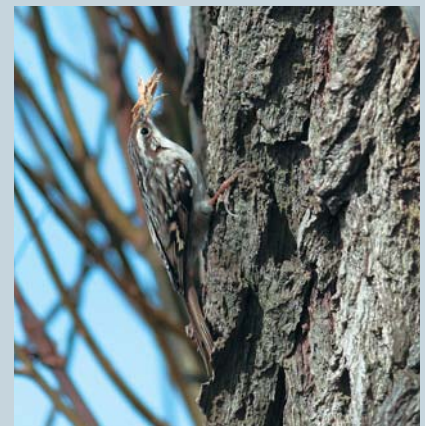
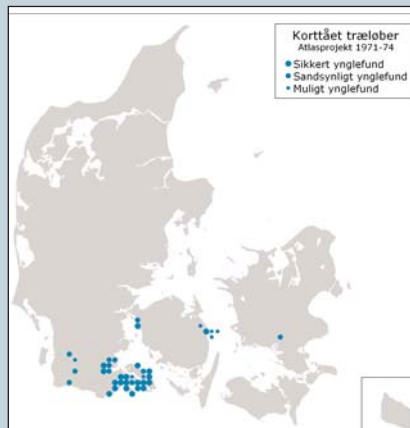
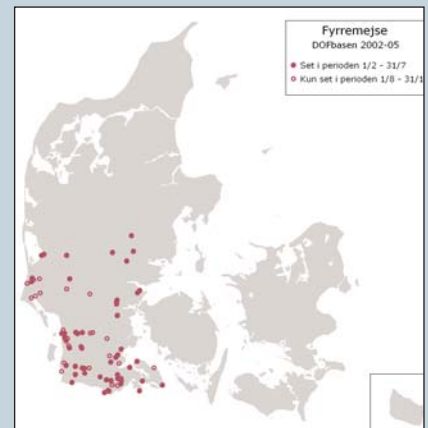
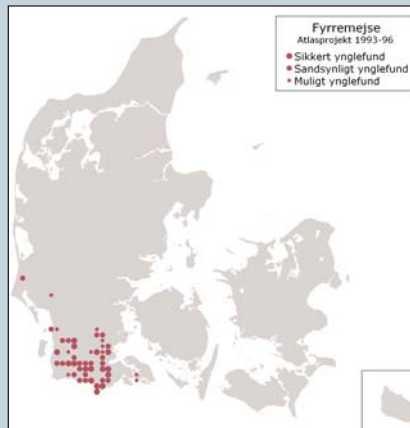
Korttået Træløber blev registreret første gang i Danmark omkring 1930 ved Gråsten Slot, og siden er den blevet en fast ynglefugl herhjemme. Atlas-undersøgelserne i henholdsvis 1971-74 og 1993-96 viste, at arten i den mellemliggende periode havde bredt sig mod nord fra kerneområdet på Als og Sundeved, og at den var blevet almindelig på Fyn, samt at den havde etableret sig på Lolland og så småt også på Sjælland.

Fund fra yngleperioden i 2002-2005 bekræfter, at arten i dag fortsætter sin spredning. Korttået Træløber findes nu i hele Københavnsområdet, det meste af Lolland-Falster og har tillige koloniseret Midtjylland. Fund på træklokaliteter som Hanstholm og Tipperne afslører, at arten i nogen grad også strejfer, og fund i Sverige er blevet mere regelmæssige. Danmark udgør nordgrænsen for artens udbredelsesområde.

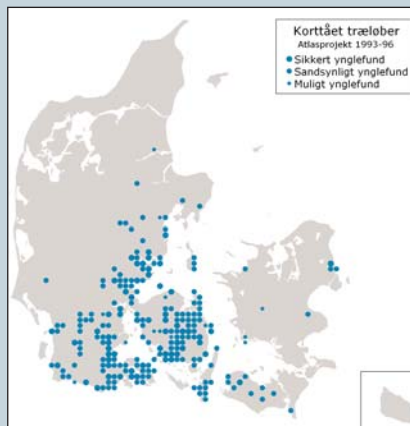
Den danske bestand af Fyrremejse er ligeledes kommet til Danmark sydfra, selvom det første ynglefund (Gribskov 1977) dog var af den skandinaviske race. Det første SU-godkendte sønderjyske fund stammer fra 1981 efter nogle år med mange spredte, men udokumenterede observationer. Arten forekommer nu fast i de sønderjyske moser. Fyrremejsen er standfugl, men der foregår en tydelig om end langsom spredning mod nord fra dette kerneområde. Arten ses nu regelmæssigt i Sønderjyllands-, Ribe- og Vejle Amter. På grund af forvekslingsmulighed med Sumpmejse kræver observationer af arten uden for dette område SU-godkendelse. I Ringkøbing Amt er der allerede flere godkendte fund.

I følge den seneste atlasundersøgelse er der områder, hvor der arterne ikke længere er registreret. Det skyldes dog næppe, at arterne er forsvundet fra områderne, men snarere manglende ornitologisk aktivitet eller indtastning i DOFbasen.

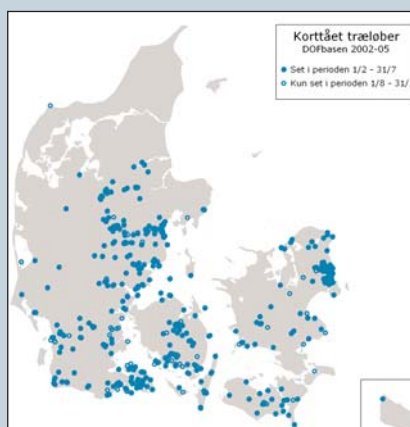
Det er nu muligt at indtaste en samlet vurdering af ynglepar på en lokalitet for et givet år i DOFbasen, baseret på alle ens observationer i løbet af ynglesæsonen. Rapportering af usædvanlige forekomster i DOFbasen kvalitetssikres nu af DOFbasens Kvalitetsudvalg. Læs mere på hjemmesiden: www.dofbasen.dk.

Korttået Træløber, Damhusengen, marts 2005. Foto: Jens Søgaard Hansen.

Fyrremejse, Norge. Foto: Knud Pedersen.

Kortene viser henholdsvis yngleforekomster fra Atlasprojekterne (Grell 1998) og observationer i DOFbasen 2002-2005. Lokalteter, hvor der kun er fund uden for yngleperioden, er vist med åben cirkel.

Grundlaget for denne artikel er alle indtastninger fra perioden 2002-2005: 471 observationer fra 51 lokaliteter af Korttået Træløber og 2.627 observationer fra 370 lokaliteter af Fyrremejse.